

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quæstio 2. Quid sit confide fili?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

Fides ergo his nulla Caluiniana, sed fides aliena, que iustificationem nunquam efficit in alio, quædam beneficentia temporalia aliquando impetrat.

§. 2. Cum vero dicit, fidem illorum. Dubium est, an intelligat fidem portatorum duntaxat, an simul etiam paralytici. Et constat quidem paralyticum fidem habuisse nam portari se voluit, & peccata illi Christus remisit, quod sine fide non fit, tamen si modum loquendi spectemus, cum dicit Evangelista: videns fidem illorum, dixit paralytico, apparet de fide portantium duntaxat loqui. Et clarius apud Lucam c. 5. 20. & id est τὸν πιστὸν αὐτῶν, εἶπεν αὐτῷ; Quod si Dominus se iungere fidem eorum voluit, certe ostendit, se nullo modo loqui de fiducia Caluiniana. Quin etiam Calvini hanc fidem ad sanationem restringit.

QVÆSTIO II.

Quid sit, Confide fili?

§. 1. Parui momenti visum est nonnullis, quod tamen magni auctores monuerunt, & ab infidelibus obiectum est. Hic ait Christus θάρομαι τίνος. Confide fili, apud Lucam est ἀθροῦς, homo remittuntur tibi peccata tua. Apud Marcum omittitur θάρομαι, & dicitur, πεποιθὲς, fili, Syrus hoc loco & apud Marcum habet ברי ברי, fili mi, apud Lucam est גבריאל Gabira, quod virum indicat. Hæc Evangelistarum apparens differentia facile conciliatur: nō enim dubium est, omnia dixisse Dominum; virum vocasse, & filium. Compendiosissime enim narrant sensum, & verba, ex quibus ille sumitur, Evangelista. Credidero initio virum appellasse, deinde aucti illi fide, filium.

§. 2. Duos ex his verbis trunget errores. Primus. Christus a paralytico aliud non requirit nisi τὸ θάρομαι confidere, vel, ut Cicero loquitur, animo confidere, ergo sola fiducia sufficit ad iustificationem, seu peccatorum remissionem. Calvini Christum erigere ad fiduciam animos lib. 3. c. 20. n. 9. Alter, Fidem in animi, seu voluntatis confidentia, non in potentia intellectuæ a Christo collocari. Nam θάρομαι confidere, non est operatio intellectus, sed voluntatis. Neutrum sane hinc conficitur. Longe enim alia mens est Christi Domini, quam illi interpretes imaginantur. Non enim vngam ille dixit; θάρομαι, nam solum θάρομαι, seu fiducia, animi fortitudo te saluum faciet. Neque remittendorum peccatorum causam in fiduciam confert, neque fiduciam ait esse manum mendicam acceptantem peccati remissionem, sed monet eum, ut bono animo sit, quia iam remissa illi peccata erant. θάρομαι, autem confide, ἀθροῦς vel remissa sunt tibi peccata tua. Fiducia igitur non est ratio, seu conditio peccatorum remittendorum, sed fructus, seu effectus inde consequens, maior, inquam spes seu fiducia, nam spes etiam præcessit. Concilium Tridentinum sessione 6. c. 6. & Bellarminus lib. 1. cap. 13. de Iustific. confidentiam seu spem fuisse dispositionem, opus est fidem, & spem præcedere, spem Christus auxit, dum ait, remissa sunt tibi peccata tua. Vt si quis illi qui ob æs alienum in nexum datus est, diceret: Confide amice, soluta sunt debita tua. Non sane indicaret; Fiduciam nexi, causam, conditionem esse solutionis gratui, sed ideo oportere eum θάρομαι, hoc est bono, forti, tuto animo esse, quia debita persoluta sint, & parva libertas. Nihil igitur de sola fide concludi potest, seu fiducia, cum fiducia illa de qua Christus loquitur, fit iustificatione posterior. Nam Christus dicendo ἀθροῦς remittuntur vel remissæ sunt; iam remittebat & remissionis auditionem sequebatur fiducia. Nec ante illa verba Domini paralyticus certus erat, remissa esse. Si enim certus erat, non opus erat id indicare. Beza: Remissa sunt, esse, ait, in tempore perfectio. Emphasin etiam non negligendam quam

uis ἀθροῦς pro eo quod iam agitur etiam accipi solet. Itaque Christus prius erexit eum ad fiduciam, ut bene speraret; ante enim credebatur, sed spes infirmior erat, deinde speranti remisit peccata, eumque sanavit; deum iussit confidere. At heretici ut Pareus lib. 1. c. 13. de Iust. f. primum aiunt habuisse fiduciam. Nos dicimus paralyticum prius habuisse fiduciam, quam videns Christus (ut est in textu: cum vidisset fidem eorum) approbavit dicendo. Confide fili, & remissione peccatorum donavit. Manet ergo, fidem & fiduciam, non spem, iustificare.

Hoc non modo textui repugnat, sed multo magis fiducia etiam ipsorum hæresi. Si enim post fiduciam visam non potest remissione donavit, ergo fiducia fuit ante remissionem, esse ante falsa igitur, nam confidebat peccata remissa, ante quæ remissa essent remissa. Contrarium vero textus etiam indicat: nem. Non enim prius habuit fiduciam remissionem peccatorum, quam id illi Dominus dixisset. Fiducia ergo remissionem secuta est, non antecessit. Vt si quis ob æs alienum nexi diceret, confide, remissa sunt tibi debita tua; certe non iubet eum confidere, nisi sint remissa debita, nec ille remissa ante confidit, quam audiat remissa.

§. 3. Secundus error multo est deterior, quamvis enim ex fide fiducia nascatur, & fiducia stabilimentum sit, non tamen fides est fiducia, multo minus est fiducia Caluiniana: quæ θάρομαι, audacia potius dicenda, quam θάρομαι, fiducia, aut sanè si ad θάρομαι pertinet, κενὸς θάρομαι, λυκὸς θάρομαι canina, & lupina confidentia nominanda est. Constat sanè θάρομαι & θάρομαι de illis dici qui animo fidenti, bona spe & magnanimitate quadam se aduersis opponunt, itaque requirit opinionem, seu persuasionem, se parem aut superiorem fore, & sperat. Non autem ideo θάρομαι est πίστις seu fides. Itaque locus hic errorem destruit. Christus videns fidem illorum, dicit: θάρομαι, bono sis animo, non autem πίστευε, crede: credebatur enim Christum posse, dubitabat, an sanare vellet, consolatur igitur eum Dominus, & maius expectato beneficium promittit, id Syrus recte expressit ברי ברי Ehlhabeb. Quod est consolari, roborari, æquo animo esse. Non igitur illa confundenda sunt quamvis coniuncta sint. Hoc quoque aduersarij aliquando fatentur. Cal. 1. 3. c. 2. §. 13. [Inter-⁶⁶ Hæc si-
dum fidem restringit ad particulare obiectum, sicuti ^{des san-}
quum dicit Matthæus, Christum fidem eorum vidit. ^{tionem}
se, qui per regulas paralyticum dimiserant; & ipse cla- ^{respicit.}
mat non inuenisse se tantam fidem in Israel, quantam ⁶⁶
centurio attulerat, at qui probabile est, interem pro-
sus fuisse ad filij sanationem, cuius cura occupauerat, ⁶⁶
torum eius animum.]

QVÆSTIO III.

Quomodo remissa peccata?

§. 1. **T**Va, non est in veris latinis, & aliquot Græcis, manet in correctis. Syrus etiam habet ܬܪܬܐ Chatahaich, peccata tua.

Piscator in hunc loquitur modum; [Quoniam vi-⁶⁶
deo te agnoscere, quod hunc morbum peccatis tuis ⁶⁶
sis commertus, ac proinde remissionem illorum a Deo ^{Christus}
expetere, nec non credere Deum illa tibi remissurum ^{non tan-}
propter mercedem te bono esse animo & annuncio ti- ^{tum an-}
bi peccatorum tuorum remissionem.] Est illa inter- ^{nunciat}
pretatio in ܬܪܬܐ ܕܥܕܐ, incide falsa prociusa. Christus e- ^{remissio-}
nim non modo annunciator est remissionis, sed etiam ^{nem.}
remissor. At illi postquam semel animo docere sta-
tuerunt, nec sacerdotes Catholicos, nec suos mini-
stros aliter peccata quam annunciano remittere, ut
id teneantur, in eandem etiam orbitam Christum tra-
hant, atque in ordinem redigunt. Improbo plane co-
natu. Si enim ille annunciat Deum remittere, non e-